

llengua en qüestió, i també trets interns: el nombre de vocals, la presència o absència de vocals nasals, de geminacions, de palatalitzacions; en el camp de la morfosintaxi, l'existència de casos, la forma de l'article, la formació dels pretèrits, o les fórmules d'adreça als interlocutors, etc.

La part principal del llibre consisteix en la presentació de cadascuna de les nou llengües escollides, a les quals se li dedica un capítol que consisteix en una introducció on s'expliquen algunes dades generals de la llengua i la seva història externa i, després, l'anàlisi dels 16 criteris escollits (p. 49-271). Aquesta part es tanca amb les conclusions de la comparació de tots els criteris (p. 273-304) i unes breus conclusions generals (p. 305-308).

El llibre es clou amb uns apèndixs que recullen materials de diversos tipus: una extensa bibliografia, mapes, les abreviatures emprades, l'AFI, un glossari de termes lingüístics. I unes mostres de textos: la traducció a les nou llengües d'un fragment de la declaració dels Drets de l'Home (en realitat, a 10 llengües, perquè aquí el "retoromànic" es divideix en romanx i friülà) i una antologia de poesia en les diferents llengües amb la corresponent traducció a l'alemany. En la tria de poesia s'hi han inclòs diverses varietats lingüístiques per a cada llengua: per exemple, per al català hi ha també un text eivissenc i un d'alguerès; per a l'espanyol, una mostra de Xile i d'Argentina, etc. El llibre va acompanyat d'un CD d'àudio amb la gravació dels textos suara mencionats i també d'altres petits fragments que serveixen per il·lustrar algunes de les característiques explicades en el cos del llibre (quan una característica està així il·lustrada, al marge de la pàgina corresponent es remet al CD amb un petit signe).

És un manual al qual els professors de lingüística romànica poden trobar molta utilitat en la seva docència i que conté una sèrie d'aproximacions originals, especialment el fet d'acostar-se a les llengües romàniques mitjançant la comparació sistemàtica de determinats trets i l'elecció mateixa d'alguns dels trets que sovint no són objecte de comentari (com les fórmules d'adreça). [Maria-Reina BASTARDAS I RUFAT]

GAVAGNIN, Gabriella / MARTÍNEZ-GIL, Víctor (dir.) (2011): *Indesinenter. Anuari Espriu*, núm. 6. Arenys de Mar: Punctum & Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu. 180 p.

Ha aparegut el volum 6 de l'*Anuari Espriu* que publica el Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu. El sol fet que fins ara n'hagin aparegut sis volums ja és un fet a destacar. De ben segur que és un bon indicatiu del fet que l'estudi de l'obra de Salvador Espriu encara pot oferir-nos moltes aportacions i sorpreses. Aquest volum de 2011 inclou un estudi de Dídac Llorens titulat «Salvador Espriu i T. S. Eliot. Imaginacions tradicionals i modernes» (p. 9-27); un apartat de materials amb edicions de correspondència inèdita amb Rafael Tasis (a cura de Josep Camps Arbós) i amb Ricard Salvat (a cura de Núria Santamaria); i un parell de ressenyes sobre obres recents. Completa l'anuari un recull de notícies sobre la difusió de l'obra d'Espriu que s'han prodigat durant el darrer any. [Nota del C. de R.]

GÓMEZ, Maricarmen / MASSIP, Francesc (2010): *Misteri d'Elx. Misterio de Elche. Consueta de 1709*. València: Tirant lo Blanch. 180 p.

Els professors Maricarmen Gómez i Francesc Massip, amb la col·laboració de Jesús Massip Fonollosa, ens ofereixen una excel·lent contribució per al coneixement del *Misteri d'Elx*, el text dramàtic català d'origen medieval més famós, que encara avui és representat a la col·legiata d'Elx el 14 i el 15 d'agost. Aquesta peça, referent, com és ben sabut, a l'Assumpció de la Mare de Déu, té uns orígens que remunten al segle XV, tot i que el manuscrit més antic que ens n'ha arribat és del començament del segle XVIII. La musicòloga Maricarmen Gómez i el medievalista Francesc Massip ja havien estudiat aquest text de 1709 el 1986, en una edició de luxe poc divulgada. Ara ens n'ofereixen una versió actualitzada i de tipus més popular, promoguda per la Càtedra Misteri d'Elx de la Universitat Miquel Hernández d'Elx.

El lector interessat hi trobarà una excel·lent introducció, una edició del text literari –amb traducció castellana– i una edició del text musical, més el facsímil del manuscrit de 1709. Tot plegat en fa una obra recomanable per als estudiosos de la literatura catalana antiga i per als musicòlegs. [N. del C. de R.]

ROMUALDI, Stefania (2011): *Edizioni diplomatiche a confronto: I canzonieri provenzali B* (BnF, fr. 1592) e A (BAV, Vat. Lat. 5232). Modena: Mucchi Editore, 294 p.

En aquest volum es publica l'edició diplomàtica del cançoner B, cançoner de finals del XIII o principis del XIV que recull 205 peces trobadoresques. L'edició es presenta en tres columnes: en la primera, l'edició de B i, en la segona i tercera columnes, les variants gràfiques i textuais, respectivament, del cançoner A (p. 1-276). En la introducció del volum (p. VII-XXXI) s'expliquen els criteris que s'han seguit en l'edició i es proporciona el llistat de l'extensa bibliografia utilitzada. El volum es clou amb uns índexs que recullen, d'una banda, les peces del cançoner segons l'ordre de la BdT i, de l'altra, un índex de primers versos. [Nota del C. de R.]

TRIADÚ, Joan (2011): *Atentament. Lectures crítiques*. Barcelona: Proa, («La Mirada», 85). 298 p.

El volum inclou una selecció molt àmplia dels textos de crítica literària que Joan Triadú va escriure des de 1999 al suplement de cultura del diari *Avui*. És una tria que el mateix autor va deixar preparada i ordenada el 2007. Susanna Àlvarez i Rodolés s'ha encarregat de fer-ne l'edició. Ella mateixa ens explica la gestació del llibre en un «Pròleg» (p. 15-20). Aquesta selecció ajuda a fer-nos entendre la importància de Triadú com a crític militant, també al llarg dels darrers anys de la seva vida. En paraules de la prologuista «el conjunt de la seva obra és d'una importància cabdal per a conèixer la literatura catalana i, en bona mesura, la literatura universal contemporània» (p. 20). Els articles estan agrupats en quatre blocs. El primer inclou articles relativament llargs dedicats a autors dels considerats de primera línia (tant de la literatura catalana com de la universal): Monzó, Sales, Porcel, Gombrowicz, Updike, entre d'altres. El segon bloc aplega articles crítics sobre una obra concreta (Francesc Trabal, Jaume Medina, Toni Sala, Carme Arnau...). El tercer és per a autors de la història de la literatura catalana, que destaquen pel gruix de la seva producció més que pel llibre concret que se'n ressenya (Josep Carner, Raimon Casellas, Joan Fuster, Mercè Rodoreda, Joan Maragall, etc.). I el darrer bloc és per a obres específiques d'autors no tan coneguts (Oriol Casassas, Joan Blanquer, Raimon Galí, entre d'altres). El llibre es completa amb un pròleg de David Castillo («Imitem-lo», p. 11-13), director del suplement literari on han anat apareixent tots els articles aquí recollits. De ben segur que un volum com aquest ajudarà a mantenir viu l'interès per la figura i l'obra d'un dels crítics més valuosos de la literatura catalana contemporània. [Nota del C. de R.]